

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
44-07

meddelad i Stockholm 2 november 2010

KLAGANDE

AA

Ombud: BB

MOTPART

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 31 oktober 2006 i mål nr 5240-06, se bilaga

SAKEN

Arbetslöshetsförsäkring

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avvisar yrkandet om rätt till arbetslöshetsersättning för tiden efter det att AA återkallat uttaget av pension.

Regeringsrätten ändrar kammarrättens dom och förklarar att AAs återbetalningsskyldighet ska bestämmas med utgångspunkt i att dagpenningen enligt 27 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ALF, ska vara 662 kr. Handlingarna i målet överlämnas till Sifs Arbetslöshetskassa för beslut om återbetalningsbeloppets storlek.

Dok.Id 97438

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

YRKANDEN M.M.

AA yrkar i första hand att Regeringsrätten upphäver beslutet om återbetalningsskyldighet och i andra hand att Regeringsrätten helt eller delvis efterger kravet på återbetalning.

AA yrkar även rätt till arbetslöshetsersättning för tiden efter det hon återkallat uttaget av pensionen och att denna ersättning räknas av från det belopp hon kan komma att anses vara skyldig att återbetala.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF, bestrider bifall till AAs överklagande.

AA anför i huvudsak följande. Hon bestrider att hon medvetet eller av grov vårdslöshet undanhållit arbetslöshetskassan relevanta uppgifter. Förtida uttag av pension måste vara att anse som ett förskott på den allmänna pension som utgår vid 65 års ålder. Genom det förtida uttaget reduceras också den allmänna pensionen under den pensionsberättigades återstående livstid. Uttaget kan därmed i viss mån ses som ett lån baserat på den framtida pensionsutbetalningen. Genom att placera dessa pengar i en kapitalförsäkring har hon använt pengarna för att förbättra sin pension efter fyllda 65 år. Hade hon lånat pengar på annat sätt, hade det aldrig kunnat ifrågasättas att hon skulle få arbetslöshetsersättning. Rätt till arbetslöshetsersättning föreligger således oavsett om hon haft förtida uttag av pensionen eller inte. Uppgifterna om det förtida uttaget omfattades inte av de uppgifter som arbetslöshetskassan krävde. Om så ändå skulle vara fallet, förnekar hon att hon insett eller skäligen bort inse att det förtida uttaget av pension skulle kunna vara en sådan ersättning som hon borde ha uppgett. Vid tidpunkten för det förtida pensionsuttaget var hon helt oerfaren i frågor om penningplacering och pensionsuttag. För att känna sig säker frågade hon försäkringsmäklaren om åtgärden att teckna försäkringen för pensionspengarna skulle meddelas arbetslöshetskassan, men fick ett negativt svar. När hon sedermera försökte betala tillbaka vad hon fått i pension uppgav en anställd vid Försäkringskassan att det

inte gick och inte var nödvändigt. Om varken försäkringsmäklaren eller den anställde på Försäkringskassan ansåg att hon handlat felaktigt, hur skulle hon då själv skäligen ha bort inse detta? En återbetalning med 181 800 kr skulle innebära en stor belastning för henne och överstiga den pension hon fått genom det förtida uttaget. Hon har, förutom några smärre inkomster av kapital, ingen annan inkomst än den pension som hon får efter sin 65-årsdag.

IAF anför i huvudsak följande. Det föreligger grund för återbetalning av arbetslöshetsersättningen, och det har inte kommit fram något som medför att det finns anledning att helt eller delvis befria AA från kravet på återbetalning. Hennes dagsförtjänst är 1 018,22 kr. Vid beräkning av pensionsavdraget ska dagpenningen beräknas till 65 procent av dagsförtjänsten och den är således 662 kr. Sifs arbetslöshetskassa har fastställt dagpenningen till 357 kr. Har arbetslöshetskassan beräknat dagsförtjänsten på 1 018,22 kr korrekt, har den fastställda dagpenningen blivit 311 kr för låg. Detta har i sin tur medfört att återkravsbeloppet har blivit 331 kr för högt per ersättningsdag. Det saknas uppgifter om hur många dagar som återkravet avser. Med hänsyn till återkravsperiodens längd och till att arbetslöshetskassan har återkrävt hela den utbetalade arbetslöshetsersättningen under perioden kan slutsatsen dras att ett korrekt återkravsbelopp torde uppgå till drygt hälften av det fastställda återkravsbeloppet på 181 800 kr.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan om AA har rätt till arbetslöshetsersättning för tiden efter det hon återkallat uttaget av pension omfattas inte av det överklagade beslutet. Hennes yrkande i denna del ska därför avvisas.

Av 68 § första stycket ALF framgår att, om någon har orsakat att ersättning lämnats med för högt belopp, så ska han eller hon betala tillbaka det som har betalats ut för mycket. Enligt den i målet aktuella lydelsen av paragrafen gäller detta dock inte om det i det särskilda fallet finns anledning att helt eller delvis befria

Mål nr
44-07

från återbetalningsskyldighet. Enligt 27 § ALF ska till sökande som har tillerkänts allmän ålderspension dagpenning lämnas med 65 procent av dagsförtjänsten.

Såsom underinstanserna har funnit har AA genom att inte uppge att hon tillerkänts allmän ålderspension orsakat att arbetslöshetsersättning lämnats med för högt belopp. Det belopp som har betalats ut för mycket ska därmed betalas tillbaka.

Sifs Arbetslöshetskassa har vid beräkning av återkravsbeloppet fastställt dagsförtjänsten till 1 018,22 kr och dagpenningen till 357 kr.

Dagpenning ska lämnas med 65 procent av dagsförtjänsten (27 § ALF). Vid en dagsförtjänst på 1 018,22 kr blir dagpenningen alltså 662 kr, och Regeringsrätten finner att den ska fastställas till detta belopp. Det har inte kommit fram skäl att helt eller delvis befria henne från återbetalningsskyldighet (se Regeringsrättens dom den 15 oktober 2010 i mål nr 5050-09).

Det bör ankomma på Sifs Arbetslöshetskassa att besluta om återbetalningsbeloppets storlek.

Sten Heckscher

Karin Almgren

Nils Dexe

Anna-Karin Lundin

Anita Saldén Enérus

Kristina Jonsson
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. I

Föredraget 2010-10-20